आत्मबोधः

ātmabodhaḥ

तपोभिः क्षीणपापानां शान्तानां वीतरागिणाम्।

मुमुक्षूणामपेक्ष्योऽयमात्मबोधो विधीयते ॥ १ ॥

tapobhiḥ kṣīṇapāpānāṁ śāntānāṁ vītarāgiṇām |
mumukṣūṇāmapekṣyo'yamātmabodho vidhīyate || 1 ||

बोधोऽन्यसाधनेभ्यो हि साक्षान्मोक्षैकसाधनम्।

पाकस्य वह्निवज्ज्ञानं विना मोक्षो न सिध्यति ॥ २ ॥

bodho'nyasādhanebhyo hi sākṣānmokṣaikasādhanam |
pākasya vahnivajjñānaṁ vinā mokṣo na sidhyati || 2 ||

अविरोधितया कर्म नाविद्यां विनिवर्तयेत्।

विद्याऽविद्यां निहन्त्येव तेजस्तिमिरसंघवत् ॥ ३ ॥

avirodhitayā karma nāvidyāṁ vinivartayet |
vidyā'vidyāṁ nihantyeva tejastimirasaṅghavat || 3 ||

परिच्छिन्न इवाज्ञानात्तन्नाशे सति केवलः।

स्वयं प्रकाशते ह्यात्मा मेघापायेऽंशुमानिव ॥ ४ ॥

paricchinna ivājñānāttannāśe sati kevalaḥ |
svayaṁ prakāśate hyātmā meghāpāye'ṁśumāniva || 4 ||

अज्ञानकलुषं जीवं ज्ञानाभ्यासाद्विनिर्मलम्।

कृत्वा ज्ञानं स्वयं नश्येज्जलं कतकरेणुवत् ॥ ५ ॥

ajñānakaluṣaṁ jīvaṁ jñānābhyāsādvinirmalam |
kṛtvā jñānaṁ svayaṁ naśyejjalaṁ katakareṇuvat || 5 ||

संसारो स्वप्नतुल्यो हि रागद्वेषादिसंकुलः ।
स्वकाले सत्यवद्भाति प्रबोधे सत्यसद्भवेत् ॥ ६ ॥

saṁsāro svapnatulyo hi rāgadveṣādisaṅkulaḥ |
svakāle satyavadbhāti prabodhe satyasadbhavet || 6 ||

तावत् सत्यं जगद्भाति शुक्तिकारजतं यथा ।
यावन्न ज्ञायते ब्रह्म सर्वाधिष्ठानमद्वयम् ॥ ७ ॥

tāvat satyaṁ jagadbhāti śuktikārajataṁ yathā |
yāvanna jñāyate brahma sarvādhiṣṭhānamadvayam || 7 ||

उपादानेऽखिलाधारे जगन्ति परमेश्वरे ।
सर्गस्थितिलयान् यान्ति बुद्बुदानीव वारिणि ॥ ८ ॥

upādāne'khilādhāre jaganti parameśvare |
sargasthitilayān yānti budbudānīva vāriṇi || 8 ||

सच्चिदात्मन्यनुस्यूते नित्ये विष्णौ प्रकल्पिताः ।
व्यक्तयो विविधाः सर्वा हाटके कटकादिवत् ॥ ९ ॥

saccidātmanyanusyūte nitye viṣṇau prakalpitāḥ |
vyaktayo vividhāḥ sarvā hāṭake kaṭakādivat || 9 ||

यथाकाशो हृषीकेशो नानोपाधिगतो विभुः ।
तद्भेदाद्भिन्नवद्भाति तन्नाशे केवलो भवेत् ॥ १० ॥

yathākāśo hṛṣīkeśo nānopādhigato vibhuḥ |
tadbhedādbhinnavadbhāti tannāśe kevalo bhavet || 10 ||

नानोपाधिवशादेव जातिनामाश्रमादयः ।

आत्मन्यारोपितास्तोये रसवर्णादिभेदवत् ॥ ११ ॥

nānopādhivaśādeva jātināmāśramādayaḥ |
ātmanyāropitāstoye rasavarṇādibhedavat || 11 ||

पञ्चीकृतमहाभूतसंभवं कर्मसञ्चितम् ।

शरीरं सुखदुःखानां भोगायतनमुच्यते ॥ १२ ॥

pañcīkṛtamahābhūtasambhavaṁ karmasañcitam |
śarīraṁ sukhaduḥkhānāṁ bhogāyatanamucyate || 12 ||

पञ्चप्राणमनोबुद्धिदशेन्द्रियसमन्वितम् ।

अपञ्चीकृतभूतोत्थं सूक्ष्माङ्गं भोगसाधनम् ॥ १३ ॥

pañcaprāṇamanobuddhidaśendriyasamanvitam |
apañcīkṛtabhūtotthaṁ sūkṣmāṅgaṁ bhogasādhanam || 13 ||

अनाद्यविद्यानिर्वाच्या कारणोपाधिरुच्यते ।

उपाधित्रितयादन्यमात्मानमवधारयेत् ॥ १४ ॥

anādyavidyānirvācyā kāraṇopādhirucyate |
upādhitritayādanyamātmānamavadhārayet || 14 ||

पञ्चकोशादियोगेन तत्तन्मय इव स्थितः ।

शुद्धात्मा नीलवस्त्रादियोगेन स्फटिको यथा ॥ १५ ॥

pañcakośādiyogena tattanmaya iva sthitaḥ |
śuddhātmā nīlavastrādiyogena sphaṭiko yathā || 15 ||

वपुस्तुषादिभिः कोषैर्युक्तं युक्त्यवधाततः ।

आत्मानमान्तरं शुद्धं विविञ्च्यात्तण्डुलं यथा ॥ १६ ॥

vapustuṣādibhiḥ koṣairyuktaṁ yuktyavadhātataḥ |
ātmānamāntaraṁ śuddhaṁ viviñcyāttaṇḍulaṁ yathā || 16 ||

सदा सर्वगतोऽप्यात्मा न सर्वत्रावभासते ।

बुद्धावेवावभासते स्वच्छेषु प्रतिबिम्बवत् ॥ १७ ॥

sadā sarvagato'pyātmā na sarvatrāvabhāsate |
buddhāvevāvabhāsate svaccheṣu pratibimbavat || 17 ||

देहेन्द्रियमनोबुद्धिप्रकृतिभ्यो विलक्षणम् ।

तद्वृत्तिसाक्षिणं विद्यादात्मानं राजवत्सदा ॥ १८ ॥

dehendriyamanobuddhiprakṛtibhyo vilakṣaṇam |
tadvṛttisākṣiṇaṁ vidyādātmānaṁ rājavatsadā || 18 ||

व्यापृतेष्विन्द्रयेष्वात्मा व्यापारीवाविवेकिनाम् ।

दृश्यतेऽभ्रेषु धावत्सु धावन्निव यथा शशी । १९ ॥

vyāpṛteṣvindrayeṣvātmā vyāpārīvāvivekinām |
dṛśyate'bhreṣu dhāvatsu dhāvanniva yathā śaśī | 19 ||

आत्मचैतन्यमाश्रित्य देहेन्द्रियमनोधियः ।

स्वकीयार्थेषु वर्तन्ते सूर्यालोकं यथा जनाः ॥ २० ॥

ātmacaitanyamāśritya dehendriyamanodhiyaḥ |
svakīyārtheṣu vartante sūryālokaṁ yathā janāḥ || 20 ||

देहेन्द्रियगुणान् कर्माण्यमले सच्चिदात्मनि ।
अध्यस्यन्त्यविवेकेन गगने नीलतादिवत् ॥ २१ ॥

dehendriyaguṇān karmāṇyamale saccidātmani ।
adhyasyantyavivekena gagane nīlatādivat ।। 21 ।।

अज्ञानान्मानसोपाधेः कर्तृत्वादीनि चात्मनि ।
कल्प्यन्तेऽम्बुगते चन्द्रे चलनादि यथाम्भसः ॥ २२ ॥

ajñānānmānasopādheḥ kartṛtvādīni cātmani ।
kalpyante'mbugate candre calanādi yathāmbhasaḥ ।। 22 ।।

रागेच्छासुखदुःखादि बुद्धौ सत्यां प्रवर्तते ।
सुसुप्तौ नास्ति तन्नाशे तस्माद्बुद्धेस्तु नात्मनः ॥ २३ ॥

rāgecchāsukhaduḥkhādi buddhau satyāṁ pravartate ।
susuptau nāsti tannāśe tasmādbuddhestu nātmanaḥ ।। 23 ।।

प्रकाशोऽर्कस्य तोयस्य शैत्यमग्नेर्यथोष्णता ।
स्वभावः सच्चिदानन्दनित्यनिर्मलतात्मनः ॥ २४ ॥

prakāśo'rkasya toyasya śaityamagneryathoṣṇatā ।
svabhāvaḥ saccidānandanityanirmalatātmanaḥ ।। 24 ।।

आत्मनः सच्चिदंशश्च बुद्धेर्वृत्तिरिति द्वयम् ।
संयोज्य चाविवेकेन जानामीति प्रवर्तते ॥ २५ ॥

ātmanaḥ saccidaṁśaśca buddhervṛttiriti dvayam ।
saṁyojya cāvivekena jānāmīti pravartate ।। 25 ।।

आत्मनो विक्रिया नास्ति बुद्धेर्बोधो न जात्विति ।

जीवः सर्वमलं ज्ञात्वा ज्ञाता द्रष्टेति मुह्यति ॥ २६ ॥

ātmano vikriyā nāsti buddherbodho na jātviti |
jīvaḥ sarvamalaṁ jñātvā jñātā draṣṭeti muhyati || 26 ||

रज्जुसर्पवदात्मानं जीवं ज्ञात्वा भयं वहेत् ।

नाहं गीवः परात्मेति ज्ञातश्चेन्निर्भयो भवेत् ॥ २७ ॥

rajjusarpavadātmānaṁ jīvaṁ jñātvā bhayaṁ vahet |
nāhaṁ gīvaḥ parātmeti jñātaścennirbhayo bhavet || 27 ||

आत्मावभासत्ययेको बुद्ध्यादीनीन्द्रियाणि च ।

दीपो घटादिवत् स्वात्मा जडैस्तैर्नावभास्यते ॥ २८ ॥

ātmāvabhāsatyayeko buddhyādīnīndriyāṇi ca |
dīpo ghaṭādivat svātmā jaḍaistairnāvabhāsyate || 28 ||

स्वबोधे नान्यबोधेच्छा बोधरूपतयात्मनः ।

न दीपस्यान्यदीपेच्छा यथा स्वात्मप्रकाशने ॥ २९ ॥

svabodhe nānyabodhecchā bodharūpatayātmanaḥ |
na dīpasyānyadīpecchā yathā svātmaprakāśane || 29||

निषिध्य निखिलोपाधीन्नेति नेतीति वाक्यतः ।

विद्यादैक्यं महावक्यैर्जीवात्मपरमात्मनोः ॥ ३० ॥

niṣidhya nikhilopādhīnneti netīti vākyataḥ |
vidyādaikyaṁ mahāvakyairjīvātmaparamātmanoḥ || 30 ||

आविद्यकं शरीरादि दृश्यं बुद्बुदवत् क्षरम् ।

एतद्विलक्षणं विद्यादहं ब्रह्मेति निर्मलम् ॥ ३१ ॥

āvidyakaṁ śarīrādi dṛśyaṁ budbudavat kṣaram |
etadvilakṣaṇaṁ vidyādahaṁ brahmeti nirmalam || 31 ||

देहान्यत्वान्न मे जन्म जराकार्श्यलयादयः ।

शब्दादिविषयैः सङ्गो निरिन्द्रियतया न च ॥ ३२ ॥

dehānyatvānna me janma jarākārśyalayādayaḥ |
śabdādiviṣayaiḥ saṅgo nirindriyatayā na ca || 32 ||

अमनस्त्वान्न मे दुःखरागद्वेषभयादयः ।

अप्राणो ह्यमना शुभ्र इत्यादि श्रुतिशासनात् ॥ ३३ ॥

amanastvānna me duḥkharāgadveṣabhayādayaḥ |
aprāṇo hyamanā śubhra ityādi śrutiśāsanāt || 33 ||

निर्गुणो निस्क्रियो नित्यो निर्विकल्पो निरञ्जनः ।

निर्विकारो निराकारो नित्यमुक्तोऽस्मि निर्मलः ॥ ३४ ॥

nirguṇo niskriyo nityo nirvikalpo nirañjanaḥ |
nirvikāro nirākāro nityamukto'smi nirmalaḥ || 34 ||

अहमाकाशवत् सर्वं बहिरन्तर्गतोऽच्युतः ।

सदा सर्वसमः शुद्धो निःसङ्गो निर्मलोऽचलः ॥३५ ॥

ahamākāśavat sarvaṁ bahirantargato'cyutaḥ |
sadā sarvasamaḥ śuddho niḥsaṅgo nirmalo'calaḥ ||35 ||

नित्यशुद्धविमुक्तैकमखण्डानन्दमव्ययम् ।

सत्यं ज्ञानमनन्तं यत् परं ब्रह्माहमेव तत् ॥ ३६ ॥

nityaśuddhavimuktaikamakhaṇḍānandamavyayam |
satyaṁ jñānamanantaṁ yat paraṁ brahmāhameva tat || 36 ||

एवं निरन्तरकृता ब्रह्मैवास्मीति वासना ।

हरत्यविद्याविक्षेपान् रोगानिव रसायनम् ॥ ३७ ॥

evaṁ nirantarakṛtā brahmaivāsmīti vāsanā |
haratyavidyāvikṣepān rogāniva rasāyanam || 37 ||

विविक्तदेश आसीनो विरागो विजितेन्द्रियः ।

भावयेदेकमात्मानं तमनन्तमनन्यधीः ॥ ३८ ॥

viviktadeśa āsīno virāgo vijitendriyaḥ |
bhāvayedekamātmānaṁ tamanantamananyadhīḥ || 38 ||

आत्मन्येवाखिलं दृश्यं प्रविलाप्य धिया सुधीः ।

भावयेदेकमात्मानं निर्मलाकाशवत् सदा ॥ ३९ ॥

ātmanyevākhilaṁ dṛśyaṁ pravilāpya dhiyā sudhīḥ |
bhāvayedekamātmānaṁ nirmalākāśavat sadā || 39 ||

रूपवर्णादिकं सर्वं विहाय परमार्थवित् ।

परिपूर्णचिदानन्दस्वरूपेणावतिष्ठते ॥४० ॥

rūpavarṇādikaṁ sarvaṁ vihāya paramārthavit |
paripūrṇacidānandasvarūpeṇāvatiṣṭhate ||40 ||

ज्ञातृज्ञानज्ञेयभेदः परे नात्मनि विद्यते ।
चिदानन्दैकरूपत्वाद्दीप्यते स्वयमेव हि ॥ ४१ ॥

jñātṛjñānajñeyabhedaḥ pare nātmani vidyate |
cidānandaikarūpatvāddīpyate svayameva hi || 41 ||

एवमात्मारणौ ध्यानमथने सततं कृते ।
उदितावगतिज्वाला सर्वाज्ञानेन्धनं दहेत् ॥ ४२ ॥

evamātmāraṇau dhyānamathane satataṁ kṛte |
uditāvagatijvālā sarvājñānendhanaṁ dahet || 42 ||

अरुणेनेव बोधेन पूर्वं संतमसे हृते ।
तत आविर्भवेदात्मा स्वयमेवांशुमानिव ॥ ४३ ॥

aruṇeneva bodhena pūrvaṁ santamase hṛte |
tata āvirbhavedātmā svayamevāṁśumāniva || 43 ||

आत्मा तु सततं प्राप्तोऽप्यप्राप्तवदविद्यया ।
तन्नाशे प्राप्तवद्भाति स्वकण्ठाभरणं यथा ॥ ४४ ॥

ātmā tu satataṁ prāpto'pyaprāptavadavidyayā |
tannāśe prāptavadbhāti svakaṇṭhābharaṇaṁ yathā || 44 ||

स्थाणौ पुरुषवद्भ्रान्त्या कृता ब्रह्मणि जीवता ।
जीवस्य तात्त्विके रूपे तस्मिन् दृष्टे निवर्तते ॥ ४५ ॥

sthāṇau puruṣavadbhrāntyā kṛtā brahmaṇi jīvatā |
jīvasya tāttvike rūpe tasmin dṛṣṭe nivartate || 45 ||

तत्त्वस्वरूपानुभवादुत्पन्नं ज्ञानमञ्जसा ।

अहं ममेति चाज्ञानं बाधते दिग्भ्रमादिवत् ॥ ४६ ॥

tattvasvarūpānubhavādutpannaṁ jñānamañjasā |
ahaṁ mameti cājñānaṁ bādhate digbhramādivat || 46 ||

सम्यग्विज्ञानवान् योगी स्वात्मन्येवाखिलं स्थितम् ।

एकं च सर्वमात्मानमीक्षते ज्ञानचक्षुषा ॥ ४७ ॥

samyagvijñānavān yogī svātmanyevākhilaṁ sthitam |
ekaṁ ca sarvamātmānamīkṣate jñānacakṣuṣā || 47 ||

आत्मैवेदं जगत् सर्वमात्मनोऽन्यन्न विद्यते ।

मृदो यद्वद्धटादीनि स्वात्मानं सर्वमीक्षते ॥ ४८ ॥

ātmaivedaṁ jagat sarvamātmano'nyanna vidyate |
mṛdo yadvadghaṭādīni svātmānaṁ sarvamikṣate || 48 ||

जीवन्मुक्तस्तु तद्विद्वान् पूर्वोपाधिगुणांस्त्यजेत् ।

स सच्चिदादिधर्मत्वं भजेद्भ्रमरकीटवत् ॥ ४९ ॥

jīvanmuktastu tadvidvān pūrvopādhiguṇāṁstyajet |
sa saccidādidharmatvaṁ bhajedbhramarakīṭavat || 49 ||

तीर्त्वा मोहार्णवं हत्वा रागद्वेषादिराक्षसान् ।

योगी शान्तिसमायुक्त आत्मारामो विराजते ॥ ५० ॥

tīrtvā mohārṇavaṁ hatvā rāgadveṣādirākṣasān |
yogī śāntisamāyukta ātmārāmo virājate || 50 ||

बाह्यानित्यसुखासक्तिं हित्वात्मसुखनिर्वृतः ।

घटस्थदीपवच्छश्वदन्तरेव प्रकाशते ॥ ५१ ॥

bāhyānityasukhāsaktiṁ hitvātmasukhanirvṛtaḥ |
ghaṭasthadīpavacchaśvadantareva prakāśate || 51||

उपाधिस्थोऽपि तद्धर्मैरलिप्तो व्योमवन्मुनिः ।

सर्वविन्मूढवत्तिष्ठेदसक्तो वायुवच्चरेत् ॥ ५२ ॥

upādhistho'pi taddharmairalipto vyomavanmuniḥ |
sarvavinmūḍhavattiṣṭhedasakto vāyuvaccaret || 52 ||

उपाधिविलयाद्विष्णौ निर्विशेषं विशेन्मुनिः ।

जले जलं वियद्व्योम्नि तेजस्तेजसि वा यथा ॥ ५३ ॥

upādhivilayādviṣṇau nirviśeṣaṁ viśenmuniḥ |
jale jalaṁ viyadvomni tejastejasi vā yathā || 53 ||

यल्लाभान्नापरो लाभो यत्सुखान्नापरं सुखम् ।

यज्ज्ञानान्नापरं ज्ञानं तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ५४ ॥

yallābhānnāparo lābho yatsukhānnāparaṁ sukham |
yajjñānānnāparaṁ jñānaṁ tadbrahmetyavadhārayet || 54 ||

यद्दृष्ट्वा नापरं दृश्यं यद्भूत्वा न पुनर्भवः ।

यज्ज्ञात्वा नापरं ज्ञेयं तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ५५ ॥

yaddṛṣṭvā nāparaṁ dṛśyaṁ yadbhūtvā na punarbhavaḥ |
yajjñātvā nāparaṁ jñeyaṁ tadbrahmetyavadhārayet || 55 ||

तिर्यगूर्ध्वमधः पूर्णं सच्चिदानन्दमद्वयम् ।
अखण्डं नित्यमेकं यत्तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ५६ ॥

tiryagūrdhvamadhaḥ pūrṇaṁ saccidānandamadvayam |
akhaṇḍaṁ nityamekaṁ yattadbrahmetyavadhārayet || 56 ||

अतद्व्यावृत्तिरूपेण वेदन्तैर्लक्ष्यतेऽव्ययम् ।
अखण्डानन्दमेकं यत्तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ५७ ॥

atadvyāvṛttirūpeṇa vedantairlakṣyate'vyayam |
akhaṇḍānandamekaṁ yattadbrahmetyavadhārayet || 57 ||

अखण्डानन्दरूपस्य तस्यानन्दलवाश्रिताः ।
ब्रह्माद्यास्तारतम्येन भवन्त्यानन्दिनोऽखिलाः ॥ ५८ ॥

akhaṇḍānandarūpasya tasyānandalavāśritāḥ |
brahmādyāstāratamyena bhavantyānandino'khilāḥ || 58 ||

तद्युक्तमखिलं वस्तु व्यवहारश्चिदन्वितः ।
तस्मात् सर्वगतं ब्रह्म क्षीरे सर्पिरिवाखिले ॥ ५९ ॥

tadyuktamakhilaṁ vastu vyavahāraścidanvitaḥ |
tasmāt sarvagataṁ brahma kṣīre sarpirivākhile || 59 ||

अनण्वस्थूलमह्रस्वमदीर्घमजमव्ययम् ।
अरूपगुणवर्णाख्यं तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ६० ॥

anaṇvasthūlamahrasvamadīrghamajamavyayam |
arūpaguṇavarṇākhyaṁ tadbrahmetyavadhārayet || 60 ||

यद्भासा भास्यतेऽर्कादि भास्यैर्यत्तु न भास्यते ।

येन सर्वमिदं भाति तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ६१ ॥

yadbhāsā bhāsyate'rkādi bhāsyairyattu na bhāsyate |
yena sarvadidaṁ bhāti tadbrahmetyavadhārayet || 61 ||

स्वयमन्तर्बहिर्व्याप्य भासयन्नखिलं जगत् ।

ब्रह्म प्रकाशते वह्निप्रतप्तायसपिण्डवत् ॥ ६२ ॥

svayamantarbahirvyāpya bhāsayannakhilaṁ jagat |
brahma prakāśate vahnipratap tāyasapiṇḍavat || 62 ||

जगद्विलक्षणं ब्रह्म ब्रह्मणोऽन्यन्न किंचन ।

ब्रह्मान्यद्भाति चेन्मिथ्या यथा मरुमरीचिका ॥ ६३ ॥

jagadvilakṣaṇaṁ brahma brahmaṇo'nyanna kiñcana |
brahmānyadbhāti cenmithyā yathā marumarīcikā || 63 ||

दृश्यते श्रुयते यद्यद्ब्रह्मणोऽन्यन्न तद्भवेत् ।

तत्त्वज्ञानाच्च तद्ब्रह्म सच्चिदानन्दमव्ययम् ॥ ६४ ॥

dṛśyate śruyate yadyadbrahmaṇo'nyanna tadbhavet |
tattvajñānācca tadbrahma saccidānandamavyayam || 64 ||

सर्वगं सच्चिदानन्दं ज्ञानचक्षुर्निरीक्षते ।

अज्ञानचक्षुर्नेक्षते भास्वन्तं भानुमन्धवत् ॥ ६५ ॥

sarvagaṁ saccidānandaṁ jñānacakṣurnirīkṣate |
ajñānacakṣurnekṣate bhāsvantaṁ bhānumandhavat || 65 ||

श्रवणादिभिरुद्दीप्तज्ञानाग्निपरितापितः ।

जीवः सर्वमलान्मुक्तः स्वर्णवद्द्योतते स्वयम् ॥ ६६ ॥

śravaṇāadibhiruddīptajñānāgniparitāpitaḥ |
jīvaḥ sarvamalānmuktaḥ svarṇavaddyotate svayam || 66 ||

हृदाकाशोदितो ह्यात्मा बोधभानुस्तमोऽपहृत् ।

सर्वव्यापी सर्वधारी भाति भासयतेऽखिलम् ॥ ६७ ॥

hṛdākāśodito hyātmā bodhabhānustamo'pahṛt |
sarvavyāpī sarvadhārī bhāti bhāsayate'khilam || 67 ||

दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्य सर्वगं

शीतादिहृन्नित्यसुखं निरञ्जनम् ।

यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिष्क्रियः

स सर्ववित् सर्वगतोऽमृतो भवेत् ॥ ६८ ॥

digdeśakālādyanapekṣya sarvagaṁ
śītādihṛnnityasukhaṁ nirañjanam|
yaḥ svātmatīrthaṁ bhajate viniṣkriyaḥ
sa sarvavit sarvagato'mṛto bhavet || 68 ||

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य

श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतौ आत्मबोधः सम्पूर्णः ॥

iti śrīmatparamahaṁsaparivrājakācāryaśrīgovindabhagavatpūjyapādaśiṣyasya
śrīmacchaṅkarabhagavataḥ kṛtau ātmabodhaḥ sampūrṇaḥ ||